

Verkostotapaaminen: Kolmannen sektorin turvallisuusyhteistyö Pohjois-Savossa**Aika: 1.6.2018 klo 13-15:00****Paikka: Pohjois-Savon pelastuslaitos, luentosali**

Jukka Koponen toivotti osallistujat tervetulleeksi verkostotapaamiseen Pohjois-Savon pelastuslaitokselle. Verkostotapaamisen taustalla on kokonaisturvallisuuden rakentuminen useiden eri toimijoiden yhteistyönä.

1. Osallistujien esittäytyminen ja alustus tapaamiseen Anne Aholainen projektipäällikkö Sakke-hanke

Käytiin esittelykierron osallistujien kesken. **Lista osallistujista on liitetiedostona.**

Anne Aholainen kertoi Sakke-hankkeen taustaa. Sakke-hanke on erilaisten järjestöjen yhteistyön kehittämishanke. Sakke-hankkeessa kootaan Pohjois-Savon Yhdistysohjelma, Järjestötietopalvelu ja muodostetaan Pohjois-Savon järjestöyhteistyölle toimintamalli.

Tulevassa maakunnassa on suunnitteilla lakisääteisten neuvostojen lisäksi osallisuus- ja järjestöneuvosto. Osallisuus- ja järjestöneuvoston toiminta näillä näkymin kootaan paikallisista edustajista. Sakke-hankkeessa on koottu eri toimialojen järjestöverkostoista yhteistyöryhmä (Pohjois-Savon Järjestöfoorumi Jerry). Jerryn toiminnassa mahdollistuu järjestöjen eri toimialojen tasavertainen edustus ja vaikuttaminen maakunnassa.

Esittelyssä mainitut materiaalit:

[Diaesitys Sakke-hanke ja alustus verkostotapaamisen keskusteluun](#)

Loppuraportti: [Kolmas sektori viranomaisten työn tukena](#) [Tiivistelmä](#)

Pirkanmaan turvallisuusklusterin materiaalit liitetiedostona esimerkkinä onnistuneesta verkostoyhteistyöstä.

2. Arjen turvallisuus hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työssä ja esimerkkinä Kuopion turvallisuusryhmä Säde Rytkönen Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaattori maakunnan hyte yksikkö ja Kuopion kaupunki

Pohjois-Savon hyte-työn yksi painopisteistä on Ympäristön terveys ja arjen turvallisuus. Hyvinvointikertomusta on työstetty maakunnassa Hyte-työryhmässä, missä on ollut mukana myös järjestöedustusta. Ympäristön terveys ja arjen turvallisuus pitää sisällään mm. liikenneturvallisuuden ja kodin turvallisuuden edistämisen, esteettömyyden huomioimisen sekä lähisuhdeväkivallan ehkäisemisen.

Kuopiossa on turvallisuusryhmä ja turvallisuussuunnitelma, missä on huomioitu eri toimijoiden yhteistyö ja roolit ml järjestöjen toiminta. Yhteinen työryhmä, missä on mukana järjestöjä tuo hyötyä kaikille osapuolille. Järjestöt saavat tietoa Kuopiolaisten hyvinvoinnista ja toiminnan painopisteistä ja näin ollen voivat esimerkiksi hakea hankkeita tiettyjen teemojen eteenpäinviemiseksi. Järjestöiltä saadaan myös arvokasta kokemustietoa käytännön työstä. Lisää alustuksesta [diaesityksessä](#).

Keskustelussa todettiin erilaisten yhdistysten ja järjestöjen merkitys hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmasta. mm. Reserviläisjärjestöt toimivat maanpuolustukseen liittyvässä toiminnassa ja myös esimerkiksi lihavuuden ehkäisemisessä. Keskustelussa mainittiin myös järjestöjen merkitys osallistavana toimintana esim. metsästysseurat yksinäisille ihmisille tärkeitä osallistumisen paikkoja.

Kansalaisten omien valmiuksien kehittäminen kansalaistoiminnan kautta tulisi huomioida. Varautuminen hoidossa kylillä, pitäisi panostaa myös aiheessa kaupunkeihin.

3. Tulevan maakunnan turvallisuustoiminta Jukka Koponen, Pelastusjohtaja, Pohjois-Savon Pelastuslaitos

Tuleva lainsäädäntö täytyy odottaa, jotta voidaan suunnitella tulevaa maakuntaa. Siinä mielessä otsikko kiiruhtaa edelle. Pohjois-Savon maakunnan visiona on: Pohjois-Savo tarjoaa laadukkaan ja turvallisen arjen kaikissa elämän vaiheissa. Kokonaisturvallisuuspalveluista on tehty palvelulupaus. Maakunnan kokonaisturvallisuutta on käsitelty valmistelutyöryhmissä viimeisen vuoden aikana. Pohjois-Savon valmiusfoorumia on luonnosteltu kokoonpanoltaan kokoamaan eri viranomaisia, elinkeinoelämän edustajia, kuntien edustajia sekä järjestöjen ja seurakunnan edustajia. Edustajien määrää ei ole lyöty lukkoon. Valmiusfoorumin puheenjohtajana toimii maakuntajohtaja. Eri maakuntien välillä on tehty yhteistyötä turvallisuustoiminnan suunnittelussa. Diaesitys [löytyy tämän linkin takaa](#).

Keskustelua käytiin seuraavissa teemoissa

Mallit verkostoitumiselle

- tuotiin esille turvallisuuskomitea ja sen kolme verkostoa olemassa olevana mallina.
- Vapepan myötä vapaaehtoisia johtajia viranomaisten tukena / paikallistuntemus tulee esiin. Järjestöjen yhteenliittymiä alkaa näkyä, toimintaa ei niinkään yhden ainoan järjestön takana.
- Kahden tasoinen verkostoituminen
 - Verkostoituminen toimialan järjestöjen kesken ja toimiminen suoraan esimerkiksi suhteessa valmiusfoorumiin/toimikuntaan
 - Verkostoituminen eri toimialojen kesken ja toimiminen laajemmin koko järjestörintamalla

Järjestöeduksesta

- Huomioitava, että nyt luonnosvaiheessa ei ole lyöty lukkoon järjestöjen edustusta. Jatkotyöskentelyssä tarve järjestöjen edustukselle – yksi vai useampi? Mitä tarvitaan, turvallisuuden ja varautumisen keittämiseen ja yhteistyöhön?
- Järjestöjen saaminen mukaan edustuksellisiin tehtäviin on hankalaa, sillä suurimman osan mielenkiinto suuntautuu käytännön työhön.

Esitys Pohjois-Savon malliksi Mika Korpinen, Vapepa, Suomen Punainen risti

SPR toimii viranomaisten tukena erilaisissa tehtävissä. SPR tehnyt sopimuksen STM ja SM kanssa Vapepa järjestöjen koordinoimisesta. Vapepa on siirtymässä uuteen OHTO – hälytysjärjestelmään. Vapepalla on maakuntatason yhteistoimikunta Pohjois-Savossa ja paikallistason toimikuntia viisi. Maakuntatasolla on noin 10 aktiivista järjestöä ja paikallistoimikunnissa eri kokoisia ryhmiä erilaisia järjestöjä. Järjestöillä on

erilaisia rooleja ja erilaista osaamista, joihin VaPepan toiminta perustuu. Hälytysryhmät koostuvat järjestöistä, jotka kokevat, että heillä on annettavaa ja osaamista auttamistyöhön.

VaPepan valtakunnallinen ehkäisevän työn kehittämisryhmä on käynnistetty huhtikuussa 2018. Vapepan toimintaan toivotaan mukaan myös lisää erilaisia järjestöjä tulevaisuudessa.

Valmiusfoorumiin toivotaan useampaa paikkaa kuin vain yksi. Järjestökenttä on laaja ja sirpaleinen ottaa haltuun vain yhden järjestöedustajan voimin. [Diaesitys löytyy täältä.](#)

Keskustelussa tuli esiin seuraavia näkökulmia

Sakke-hankkeen rooli on laittaa verkostoistumista vireille ja toimia mahdollisuuksien avaajana. Turvallisuusverkoston toiminta on riippuvainen teemaan kiinnittyvien ja teemasta kiinnostuneiden järjestöjen halusta lähteä toimimaan yhdessä. Tällaisena verkostona on mahdollista olla toimia vaikuttavammin kuin yksittäisinä järjestöinä. Jos tällainen verkosto on jo olemassa (esimerkiksi Vapepan maakunnallinen toimikunta) niin Sakke-hankkeessa tuetaan tätä olemassa olevaa verkostoa.

Sakke-hanke on käynnistänyt myös kaikkien pohjoissavolaisten järjestöjen ja yhdistysten maakunnallista yhteistyön foorumia Pohjois-Savon Jerryä, jonka kautta pyritään vaikuttamaan maakunnan tasolla laajemmin. Tämän foorumin avulla kootaan eri toimialoja ja niiden verkostoja yhteen ja luodaan yhtenäistä kokonaisuutta pohjoissavolaisesta järjestökentästä.

Verkostoon osallistuvat ja sisällöt

Järjestökentällä mukana olevat toimivat eri tasolla. Palkatun henkilöstön mahdollisuudet osallistua verkostotoimintaan on paremmat kuin vapaaehtoiset, jotka toimivat käytännön tasolla. Yhteistyön muodostuminen alueellisesti nähdään tärkeänä ja on tarpeen koota yhteen turvallisuuden ja varautumisen alla toimivia järjestöjä ja yhdistyksiä. Verkostotoiminnan sisältö mahdollisimman konkreettista: tarpeen erottaa strategisella tasolla toimiva yhteistyö ja käytännön tason yhteistyö erilleen?

Valmiusfoorumi

Valmiusfoorumissa SPR voisi olla yksi pysyvä paikka ja toinen kiertäisi eri järjestöjen välillä. Tämä sai kannatusta useammassa puheenvuorossa. Se, mistä tämä kiertävä järjestöedustaja tulee, jäi vielä auki.

Jatkotyö

Haarukoidaan keskeiset järjestöt ja kutsutaan yhteen uudelleen viimeistään syksyllä. Seuraavassa tilaisuudessa pohditaan tarkemmin turvallisuusverkoston toimintaa. Tapaamista suunnitellaan Pohjois-Savon pelastuslaitoksen Valtteri Korhosen koordinoimana ja mukana ovat SPR:n, MPK:n, Pohjois-Savon Pelastusalan Liitto sekä Sakke-hankkeen edustajat.

Muistion kirjasiivat: Henna Ovaskainen ja Anne Aholainen, Sakke-hanke

